

GEWIKT & GEWOGEN

Onweerstaanbare Norman in groots drieluik

Gebeurtenis: *Kruistochten*, een toneelmarchon door WIG Producties **Gezien:** 10/5 voormalige Steateseal, Snekertrekweg 1, Leeuwarden **Auteur:** Alen Ayckbourn **Spel:** Colin Vosveld, Roos de Vries, Jan Tide Bouma, Bram Adriaans, Kimberley Piek, Catrien van der Molen **Regie:** Hans van Buuren **Aantal toeschouwers:** 40 **Nog te zien:** 12, 19, 24, 26, 31 mei en 7 en 9 juni ★★★★★

Een ‘iepenloftspul’ is het niet, maar groots is het wel, het drieluik *Kruistochten* in de voormalige statenzaal, waar tot voor enige jaren de provinciale

staten bivakkeerden in afwachting van de nieuwbouw. *Norman’s Conquest* is de oorspronkelijke titel van drie avondvullende stukken, die afzonderlijk al jarenlang op het repertoire van veel amateurgezelschappen staan, ook in het Fries. De titel is een knipoog naar de Normandische Verovering van Engeland door Willem de Veroveraar, maar hier zijn het de erotische ‘veroveringen’ van ene Norman. Hopelijk trekt de spitsvondige vertaling *Kruistochten* geen jihadisten aan.

Het bijzondere van deze trilogie is dat alle stukken zich min of meer in dezelfde tijdsspanne afspelen, met dezelfde personages rondom

dezelfde gebeurtenissen. Alleen steeds op een andere plek in hetzelfde huis. De draaischijf met die drie speelplekken krijgt dan ook iets van een doorgedraaide carroussel in een komische wereld vol misverstanden, chaos en heterdaadjes.

Alles draait om een familie met twee zussen, een broer, een schoonzus en een zwager. De laatste, Norman had een weekendje vreemdgaan gepland met de zus van zijn vrouw Ruth. Deze Annet moest altijd maar op de zieke moeder passen, dus komen haar broer Rik en zijn vrouw Sarah haar ‘ontzorgen’. Sarah is een strak gestreken huisvrouw en de totale tegen-

pool van flierefluter Norman. Binnen een kwartier weet zij het ‘dirty weekend’ te torpederen, waarna de weg vrij is voor twee dagen familiale ergernis en ruzie. Maar dan opgeleukt – voor het publiek tenminste – met het gestook, geflirt en de romantische vergezichten van Norman.

Drie komedies van ruim anderhalf uur per stuk met twee pauzes lijkt een hele zit, vooral omdat in de kern hetzelfde verhaal op drie manieren verteld wordt. Maar dat valt enorm mee. In de eerste plaats omdat er geweldig geacteerd wordt. Zes amateurs spelen op bijna professioneel niveau, met rollen die hen passen als een handschoen.

Ayckbourns personages zijn heel divers, maar altijd herkenbaar, grappig, tenenkrommend en een beetje meelijwekkend. Met Norman heeft hij echter een figuur neergezet die daar nog boven uitstijgt: een kruising tussen Don Juan en Tijn Uilenspiegel. In familieverband een onmogelijke aandachtvrager, maar op het toneel een onweerstaanbare, hunkerende levensgenieter.

Tot en met het derde stuk lukt het deze groep, met Ayckbourn in de rug, om aan dezelfde plot steeds nieuwe dimensies, verhalen en hilarische taferelen toe te voegen.

HANS BRANS